

סימן טו

בענין הנ"ל

אף בס"ס לחומרא ציין לדעת הסוברים שבכל מיילי דספק אזלינן לקולא אף באיכא ס"ס לחומרא, ואך ציין לדברי המ"ל בהל' אבות הטומאה דגוטה להחמיר, וכתב דמ"מ בברכות יש להקל, ויש לפרש דברי הנשמת אדם או דיש לחוש בברכות לאידך פוסקים או דברכות הכל מודים מפאת חומר שם שמים.

והנה לכאורה י"ל דאף אם הוא מדין תלי' יצטרך לברך על הגבינה כיון דבפועל פטור מברכה על המים, אך זה איכא למילף ממש"כ במ"ב סי' תנ"ז בשם הפמ"ג דעולה מדבריו דטבלה שאין לה לבזבז דלא חשיבא צירוף סל לחייב בחלה כיון דלא איפשיטא וחלה בזה"ז מדרבנן, מ"מ אם יפריש ממנה על דבר החייב בחלה בודאי שפיר דמי דהשתא אמרינן ספיקא לקולא דילמא חייבת בחלה והועילה ההפרשה, חזינן בזה דאע"ג דבפועל אזלינן לקולא, אפשר לצרף צד החומרא ולעשות ממנו קולא וה"נ בג"ד יש לצרף צד החומרא דהמים חייבים בברכה ולפטור את הגבינה. והנני מציע הדברים לפניך ואשר תבחר תקרב.

ואסיים מעין הפתיחה, בשמחה וגילה לספרא דמארי טב

בן דודך הדוש"ט כה"י

אברהם גנחובסקי

לבן דוד הגאון רבי מנחם שליט"א מה מאד שמחתי לראות את עלי ספרך, אשר ענגוני ושמחוני בכולם בקרבם מוזן אל זן ספירים ונגוהות.

ואנקוט בשיפולי גלימא בהא דכתבת בדין ספק ברכות להקל, דהנה יש לעיין בפלוגתת הפוסקים בהא דיין פוטר כל שאר משקין אם בעינן רוב הביעית של יין או סגי במשהו שנחלקו החיי אדם ודה"ח הובא במ"ב סי' קע"ד, היאך יהיה כששתה משהו יין ובירך על מים שהכל, ובמה שבירך עליהם חשב לאכול עוד דבר שברכתו שהכל, שאינו משקה כגון גבינה ואינו נפטר ע"י היין, ולאחר ששתה המים סח בדברים אחרים, אם חייב לברך על הגבינה שהכל, והנה אם היין הי' פוטר את המים אין ברכת המים פוטרתו וחייב לברך על הגבינה שאין ברכת המים עולה על הגבינה כיון שסח לפני אכילת הגבינה, ואם היין אינו פוטר את המים ודאי דשפיר דמי, אך השתא דמספקא לן נמצא דעל המים פטור מטעם ספק ברכות להקל, אך בכל זאת יועיל על הגבינה מספק ונברך על הגבינה כמו ספק ברכות להקל.

וכן הי' נראה לכאורה וזה כד גימא דספק ברכות להקל הוא מפאת תלי', והנה התבאר בספרך לעורר בדעת הסוברים וכדפסק המ"ב בסי' רט"ו דספק ברכות להקל אף באיכא ס"ס לחיובא, וחרב בנשמת אדם כלל ה' ס"ק ו' שכתב דפטור

ב המבר לא ו ברכו שאי לשו לע סג ד א ו